

Title: Factors Affecting Telemedicine Access at Southern Regional Hospital of Tropical Dermatology, Trang Province

Author: Wirut Manpean, Khwanlada Boonsin, Apirak Duangkhai, Salakjit Thongrak, and Voraphol Vejjabhinanta

Year: 2025

Abstract

Telemedicine plays a crucial role in increasing access to services and improving the efficiency of the public health system, particularly in specialized hospitals like the Southern Tropical Dermatology Hospital in Trang Province, which provides services across 14 southern provinces. Adopting technology can reduce travel barriers and increase access to ongoing care. However, the factors influencing the acceptance and use of telemedicine services in this specialized context still require empirical evidence to support policy design and the development of more efficient service systems.

Objective: To study the factors affecting the use of telemedicine services at the hospital of tropical dermatology.

Methods: We conducted a cross-sectional observational study using an online questionnaire administered to 385 respondents. Seven construct domains were assessed on a 1–5 Likert scale. Descriptive statistics (frequency, percentage, mean±SD or median [IQR], as appropriate) were reported. Associations between candidate factors and telemedicine utilization (ever used vs never used) were examined with multiple logistic regression. Results are presented as adjusted odds ratios (aORs) per 1-point increase with 95% confidence intervals (CIs) and p-values; statistical significance was set at $p < 0.05$.

Results: Overall, 54.0% (208/385) reported having used telemedicine. The highest mean scores were observed for intention to use (mean 4.44, SD 0.59) and perceived usefulness (mean 4.38, SD 0.49), both indicating strong agreement. In multivariable analyses, higher perceived usefulness

(aOR 1.89; 95% CI [1.27, 2.83]; $p=0.002$), trust (aOR 1.80; 95% CI [1.07, 3.02]; $p=0.027$), and intention to use (aOR 2.97; 95% CI [2.14, 4.12]; $p=0.001$) were significantly associated with utilization.

Conclusion: In this specialty setting, acceptance of telemedicine is high, while actual use is reported by approximately one-half of respondents. Perceived usefulness, trust, and intention to use are key correlates of utilization. Interventions that clearly communicate value, strengthen confidence in the system, and optimize user experience may help translate intention into actual use and support continuity of care.

Keywords: Telemedicine; Dermatology; Perception; Public Health System.

ชื่อเรื่องวิจัย : ปัจจัยที่มีผลต่อการรับบริการตรวจรักษาทางไกลในโรงพยาบาลโรคผิวหนังเขตร้อนภาคใต้ จังหวัดตรัง

ผู้วิจัย : วิรัตน์ หมั่นเพียร, ขวัญลดา บุญสิน, อภิรักษ์ ดั่งวงษ์, สลักจิตร ทองรักษ์ และวรพล เวชชาภินันท์

ปี : 2568

บทคัดย่อ

ภูมิหลัง : ระบบการแพทย์ทางไกล มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มการเข้าถึงบริการและประสิทธิภาพของระบบสาธารณสุข โดยเฉพาะในโรงพยาบาลเฉพาะทางอย่างโรงพยาบาลโรคผิวหนังเขตร้อนภาคใต้ จังหวัดตรัง ซึ่งให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ช่วยลดอุปสรรคในการเดินทาง และเพิ่มโอกาสการรักษาต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับและการใช้บริการตรวจรักษาทางไกลในบริบทเฉพาะทางนี้ยังต้องการหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อนำไปสนับสนุนการออกแบบนโยบาย และพัฒนาระบบบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย : เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับบริการตรวจรักษาทางไกลในโรงพยาบาลโรคผิวหนังเขตร้อนภาคใต้ จังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย : การศึกษาเชิงสังเกตแบบภาคตัดขวาง เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์จากผู้เข้าร่วมจำนวน 385 คน ประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 7 ด้านบนสเกล 1 – 5 รายงานสถิติพรรณนา (ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย±ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน/มัธยฐาน – พิสัยควอไทล์) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการใช้บริการตรวจรักษาทางไกล (เคยใช้/ไม่เคยใช้) ด้วยการถดถอยโลจิสติกพหุคูณ รายงานค่าอัตราส่วนโอกาสที่ปรับแล้ว (adjusted odds ratio; aOR) ต่อการเพิ่ม 1 คะแนน พร้อมช่วงความเชื่อมั่น 95% (95% CI) และค่า p โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย : กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 54.0 (208/385) รายงานว่าเคยใช้บริการตรวจรักษาทางไกล ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงอยู่ในระดับ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ได้แก่ ความตั้งใจใช้งาน ($\bar{x} = 4.44$, $SD = 0.59$) และการรับรู้ประโยชน์ ($\bar{x} = 4.38$, $SD = 0.49$) การวิเคราะห์แบบจำลองพบว่าการรับรู้ประโยชน์ ($aOR = 1.89$, 95% CI 1.27 – 2.83, $p = 0.002$) ความเชื่อใจ ($aOR = 1.80$, 95% CI 1.07 – 3.02, $p = 0.027$) และความตั้งใจใช้งาน ($aOR = 2.97$, 95% CI 2.14 – 4.12, $p = 0.001$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการใช้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป : ผู้รับบริการมีระดับการยอมรับการตรวจรักษาทางไกลสูง แต่อัตราการใช้จริงอยู่ประมาณครึ่งหนึ่ง ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้จริง ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ ความเชื่อใจ และความตั้งใจใช้งาน ข้อค้นพบชี้ให้เห็นว่า การสื่อสารคุณค่าของบริการ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบ และการออกแบบประสบการณ์ผู้ใช้ที่เหมาะสม อาจเอื้อต่อการเปลี่ยนความตั้งใจให้เป็นพฤติกรรมการใช้บริการ และมีศักยภาพสนับสนุนการลดความแออัด และเพิ่มความต่อเนื่องของการดูแลรักษา

คำสำคัญ : ระบบการแพทย์ทางไกล; โรคผิวหนัง; การรับรู้; ระบบสาธารณสุข